

El psicòleg
Howard Gardner
defensa que hi ha
vuit tipus diferents
d'intel·ligències
i que cada persona
destaca més en unes
o en d'altres

TOTS SOM GENIALS, EN ALGUN ASPECTE

PALOMAA. USÓ

Quantes vegades heu sentit a dir coses com ara: “El meu fill és molt intel·ligent. Treu molt bones notes en matemàtiques i/o en llengua”? I heu vist pares o mares que consideren que les assignatures artístiques són poca cosa més que una afició, o que diuen coses com “A educació física s’ho passa bé”, “Li agrada molt dibuixar” o “Té gràcia cantant”? Fins fa una trentena d’anys –tot i que en alguns centres educatius encara avui es manté aquesta dicotomia–, només es considerava que les persones eren intel·ligents si destacaven en matemàtiques o llengua.

Hi havia test psicotècnics que només mitjançant proves numèriques o lògiques sentenciaven els escolars com a tontos –perdó per l’expressió!– o llestos. Però l’any 1983 el psicòleg i investigador nord-americà Howard Gardner va redefinir el concepte d’intel·ligència. La primera novetat va ser entendre-la com una capacitat, un fet que ja suposa un canvi important, ja que

La proposta

L'«Emoquadern», una guia de les emocions

La directora de la granja escola La Granja, Cristina Gutiérrez, és autora de molts llibres i contes. La seva última publicació és l'«Emoquadern» (editorial Salvatella), una obra amb jocs i dinàmiques per fer a casa i perquè tant fills com pares creixin com a família. La majoria de propostes s'inspiren en el dia a dia de La Granja. «Veig molts nens cada dia, i darrere de cadascun sempre hi ha una cosa que el fa especial. Saber en què ets bo o quins són els teus talents naturals et donarà la força, la motivació i la valentia necessàries per fer el que has de fer: buscar el sentit, «per què soc aquí». I pots ser aquí perquè tens un talent especial amb la pilota, o una lògica brillant que possiblement descobrirà una vacuna... Però només si ho saps i t'ho creus», subratlla Gutiérrez. És vital saber en què som especials des de petits per acostar-nos a la nostra autenticitat, és a dir, a saber qui som i cap on volem anar, per caminar per la vida amb pas ferm i segur, i per quan ens trobem amb una pedra enmig del camí i caiguem, puguem tornar-nos a aixecar perquè no perdem la fita, i com que la seguim veient allà al davant, ens aixequem i seguim lluitant i caminant cap endavant.

permet que sigui dinàmica i modificable amb el temps. La segona, fer-ho a partir de tres conceptes: capacitat de resoldre problemes reals, capacitat de crear productes efectius i potencial per trobar o crear nous problemes.

A partir d'aquest paradigma es va desenvolupar la teoria d'intel·ligències múltiples. El que ve a dir és que hi ha vuit tipus diferents d'intel·ligències (espacial, corporal, naturalista, musical, lingüística, intrapersonal, matemàtica i interpersonal) i que cada persona pot destacar més en unes o en d'altres. En conclusió, tots som genials, en algun aspecte.

INTEL·LIGÈNCIA I EMOCIONS

Cristina Gutiérrez, educadora i directora de la granja escola La Granja, de Santa Maria de Palautordera, fa més d'una dècada que va apostar per l'educació emocional en aquest centre vallesà, per on cada any passen 10.000 alumnes. Compten amb un mètode educatiu registrat que entrena les

competències emocionals d'infants i joves, amb resultats demostrats científicament pel Grup de Recerca en Orientació Psicopedagògica (GROP) de la Universitat de Barcelona i on les intel·ligències múltiples són protagonistes. «Nosaltres contemplem holísticament les vuit intel·ligències de Gardner, com un tot que cada nen i nena porta integrat en el seu ADN. Tot i que cadascú de nosaltres destaca més en unes intel·ligències que en d'altres, el que observem cada dia és que pràcticament ningú és conscient o sap en quines destaca», lamenta.

Envoltada d'un equip format en educació emocional –fins i tot el personal de cuina i de neteja–, la directora de La Granja de Santa Maria de Palautordera explica part del seu mètode de treball: «El que fem és entrenar intencionadament les diferents intel·ligències, ja que les entenem com una capacitat que es pot desenvolupar, sobretot quan es fa des de l'emoció i l'experimentació, amb l'objectiu que l'infant o jove marxi sent conscient de quin és l'àmbit en què destaca».

ACTIVITATS I POTENCIALITATS

La Granja, envoltada pels boscos del Montseny, compta amb un espai de 250.000 m² amb diferents instal·lacions, on petits i grans descobreixen les seves potencialitats en els 70 tallers que s'ofereixen. «La intel·ligència lògic-matemàtica resulta divertit entrenar-la al circuit de la Missió, on un tangram gegant permet que els nens es taquin, alhora que raonen i discuteixen en equip. La lingüística la practiquem de manera original i profunda, amb el taller dels contes, per exemple, en què els infants han d'improvisar un conte a partir d'unes cartes escollides a l'atzar amb dibuixos inspiradors», detalla Gutiérrez.

«És fantàstic veure com construeixen una història que sovint fa ressaltar allò que aquell nen sent o pateix, alhora que la seva creativitat surt a la llum i els companys hi empatitzen!», s'exclama Cristina Gutiérrez. «Només es tracta de fomentar l'autoconeixement dels infants i joves a través de l'entrenament vivencial perquè descobrin els seus talents i capacitats. Ho fem respectant sempre les seves necessitats naturals i tenint en compte els últims estudis i descobriments de la neurociència, per posar-hi més intenció, i poder així potenciar els resultats, és a dir, fer que marxin de La Granja amb més competències emocionals», argumenta l'experta.

Amb l'exercici en què els infants han de liderar un cavall s'avança cap a l'autoconeixement: «Fem conscient el que pensem mentre fem coses de manera inconscient, i això els resulta fàcil i evident al costat d'un cavall de 500 quilos que els ha de seguir». El circuit de la confiança o el pont de la comunicació positiva són també una

mostra de com es pot entrenar la intel·ligència interpersonal de manera efectiva. La intel·ligència espacial, per la seva banda, s'entrena en activitats com les cabanes al bosc, i la naturalista, reconeixent les diferents espècies o amb els animals de granja. I aquests són només alguns exemples.

FELICITAT I AUTOCONeixEMENT

La psicòloga i escriptora basca Begoña Ibarrola acaba de publicar el llibre *Genial mente* (Planeta de Libros), protagonitzat per un monstre que té vuit colors –un per cada intel·ligència– i que ha preparat fins a 48 reptes perquè els petits lectors escriguin, dibuixin, retallin... i resolguin uns problemes força peculiars. Fins i tot inclou una guia per identificar la intel·ligència dominant de cada lector. Ibarrola, gran defensora de la teoria de les intel·ligències múltiples de Gardner, apunta que els éssers humans «seriem més feliços si sabéssim des de petits que tenim determinats talents o intel·ligències en diferents àmbits», destaca.

«La teoria de Gardner és molt sanadora, ja que defensa i demostra que tots som intel·ligents, el que passa és que tenim diferents tipus d'intel·ligència. Per això, tenim el mateix dret a ser diferents i l'autoestima està garantida», afegeix la psicòloga i escriptora. Ibarrola també defensa que tota la comunitat educativa hauria de conèixer els diferents tipus d'intel·ligència per poder descobrir les potencialitats –de vegades, amagades– que tenen tots els infants. En aquest sentit, assegura que «la societat necessita persones diferents perquè puguin fer feines diferents, de manera que cadascú aportï el millor d'ell mateix al bé comú. Pares i professors tenen una gran responsabilitat en aquest camp i penso que aquesta teoria implica una mirada diferent sobre l'ésser humà».*

En resum

Les vuit intel·ligències de Howard Gardner

1. Visual-espacial:

Tenen capacitat per representar i percebre el món de manera exacta. Els nens amb aquesta intel·ligència destacada aprenen millor amb imatges, tenen una gran facilitat per dibuixar i pintar.

2. Verbal-lingüística:

Pensen en paraules, tenen una gran capacitat de comunicar-se oralment o per escrit. Tenen un vocabulari extens i ric i són bons en ortografia.

3. Naturalista:

Gaudeixen dels animals i la natura. Aprenen mitjançant la classificació i l'ordre i tenen una capacitat increïble d'observació.

4. Lògic-matemàtica:

Tenen un pensament abstracte, són bons resolent problemes numèrics i que requereixen raonament lògic.

5. Interpersonal:

Són persones amb facilitat per ser líders, guiar els seus companys per resoldre un problema comú. Tenen facilitat per fer i mantenir amistats.

6. Intrapersonal:

Solen ser introspectius i solitaris. Tenen una gran capacitat de reflexió i d'autoconeixement.

7. Corporal:

Són actius, es comuniquen mitjançant el seu cos i el moviment. Són grans ballarins i esportistes. Tenen una gran capacitat de coordinació.

8. Musical:

Gaudeixen de la música i els sons. Tenen una especial sensibilitat per entendre el llenguatge musical.